

A Fővárosi Ítéltábla dr. Práth György ügyvéd (fél címe 2) által képviselt felperes neve (felperes címe.) felperesnek, a személyesen eljáró I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű, Albáné dr. Feldmájer Livia ügyvéd (fél címe 1) által képviselt II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe.) II. rendű alperes ellen, személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása iránt indított perében, mely perbe a dr. Prédli Tamás ügyvéd (fél címe 3) által képviselt beavatkozó neve (fél címe 3) beavatkozott, a Fővárosi Törvényszék 2014. március 4. napján meghozott, 33.P.24.898/2011/22. számú ítélete ellen a II. rendű alperes részéről 25. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

i t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését megváltoztatja, és a keresetet teljes egészében elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a II. rendű alperesnek 300.000 (Háromszázezer) forint együttes első- és másodfokú perkoltséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 600.000 (Hatszázezer) forint együttes kereseti és fellebbezési illetéket.

Ezt meghaladóan a peres felek a költségeiket maguk viselik.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s:

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az I. rendű alperes megsértette felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát és emberi méltóságát a 2011. június 16. napján az ... televízióban sugárzott ... I.rendű alperes nevével című műsorban a felperes által tartott sajtótájékoztató kiragadott részletének és az I. rendű alperes, mint műsorvezető által tett azon nyilatkozatoknak az együttes közlésével, mely szerint: „Nézzünk egy kis felvételt a magyar alkoholelleses harc egyik apostoláról, ...ról” és a „nyilván alkoholista harc közben kellett megismerkednie a szerrel” akképpen, hogy a való tény, mely szerint a felperes sajtótájékoztatót tartott abban a hamis színben tüntette fel, mintha ittas állapotban tartott volna beszédet, mintha alkoholista lenne.

Megállapította, hogy a II. rendű alperes a fentiek híresztelésével megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát és emberi méltóságát.

Eltiltotta az alpereseket a további jogsértéstől.

Kötelezte az I. és II. rendű alpereseket, hogy fizessenek meg a felperesnek 15 napon belül egyetemlegesen 1.500.000 forintot.

Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Felhívta a felperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 390.000 forint kereseti illetéket.

Felhívta továbbá az I. és II. rendű alpereseket, hogy fizessenek meg az államnak külön felhívásra egyetemlegesen 90.000 forint kereseti illetéket.

Az elsőfokú bíróság ítéletében ismertette az Alkotmány 2. § (1) bekezdését, 61. § (1), (2) bekezdéseit, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 75. § (1) bekezdését, 76. §-át, 78. § (1), (2) bekezdéseit, 80. § (1), (2) bekezdéseit, 84. § (1) bekezdésének a)-e) pontjait, 339. § (1) bekezdését, 355. § (1), (4) bekezdéseit, a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 164. § (1) bekezdését, az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett Emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló Római Egyezmény 10. cikk 1., 2. pontjait, a Legfelsőbb Bíróság PK 12., 13., 14., 15. számú állásfoglalásait, és az Alkotmánybíróság 30/1992. (V. 26.) AB és 34/1992. (VI. 1.) AB határozatait.

Rögzítette, hogy a mulasztás következményeire az I. rendű alperest több alkalommal figyelmeztette, azonban az I. rendű alperes érdemi védekezést nem terjesztett elő, ezért arra következtetett, hogy a felperes által előadottakat nem vitatja.

Megállapította, hogy a felperes által sérelmezett alperesi anyagban a felperesnek ...tal együtt tartott sajtótájékoztatójának felvételéből használtak fel egy rövid részletet, és az I. rendű alperes ezt látta el saját magyarázataival. Arra következtetett, hogy a kiragadott képsorok és a hozzájuk fűzött üzenet alkalmas annak a hamis látszatnak a keltésére, hogy a felperes alkoholtól befolyásolt állapotban volt. Megállapíthatónak minősítette mindezt olyan körülmények között is, hogy az I. rendű alperes azt egyáltalában nem állította a kommentárjában, hogy a felperes alkoholos állapotban volt. Humoros megfogalmazás, képi hatás együttesen voltak alkalmasak az ilyen hamis látszat keltésére.

Megállapította azt is, hogy a felperes közszereplőnek minősül, ugyanakkor a kifogásolt műsorrészlet nem a felperes közszereplői minőségével volt összefüggésben. Sértőnek minősítette, hogy az alperesek olyan látszatot keltettek, miszerint a felperes a nyilvános közszereplése során ittas állapotban jelent meg a közönség előtt. Ezzel összefüggésben pedig rámutatott arra is, hogy a sajtótájékoztató teljes anyagából megállapíthatóvá volt, hogy a felperes nem állt sem alkohol, sem egyéb tudatmódosító szer befolyása alatt. Kitért arra is, hogy az alkoholizmus szenvedélybetegség, és mint ilyen, adott személlyel összefüggésben különleges adatnak minősül. Mindezekből arra következtetett, hogy a politikai életben szerepet vállaló közszereplőnek nem kell eltűnnie, hogy a humor kedvéért a nagy nyilvánosság előtt a ténylegesen nem létező kóros szenvedélyére vonatkozó utalások hangozzanak el.

Az elsőfokú bíróság ezért azt állapította meg, hogy az alperes által közöltek alkalmasak a felperes jóhírnevének megsértésére, továbbá ugyanezen magatartással sérült a felperes emberi méltósága is.

Az volt megállapítható, hogy az alperes jogsértést követett el, ezért a személyiségi jogsértés jogkövetkezményeként meghatározott nem vagyoni kártérítés feltételei közül a jogellenesség és a felróhatóság bizonyított. A nem vagyoni kártérítés mértékének meghatározásakor az elsőfokú bíróság az eset összes körülményeire figyelemmel volt, és elsősorban arra következtetett, hogy

köztudomású tényként elfogadható, hogy a jogsértő közlemény a felperesnél hátrány okozására alkalmas. A jogsértés tárgyi súlyát nem ítélte jelentéktelennek, és a köztudomású tények körében azt értékelte, hogy az alkoholizmus kifejezetten negatív társadalmi megítélésű jelenség, egyben személyes adat és különlegesen védett adat is. A felperesnek, mint politikai közszereplőnek nyilvánvaló hátrányt okozott a közvélemény előtti hitelességének csökkenése.

A felperes által igényelt 6.000.000 forintos, alpereseket egyetemlegesen terhelő nem vagyoni kártérítési igényt a kialakult gyakorlattal is egybevetve eltúlzottnak találta, és a nem vagyoni kártérítést 1.500.000 forintban állapította meg.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a II. rendű alperes nyújtott be fellebbezést, melyben kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a felperes keresetének elutasítását.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg a tényállást, és ebből következően téves döntést hozott.

Az alperesi műsor valós tényekről számolt be, hiszen egy létező sajtótájékoztató egy bizonyos részét mutatta be. Helytelen az a megközelítés, mely szerint a valós tényeket hamis színben tüntette fel, úgyszintén téves az az értelmezés, mely szerint a sajtótájékoztatót teljes egészében kellett volna közvetítenie, mivel ez a szerkesztési szabadság ellenére hatna.

Az I. rendű alperes megjegyzései azért nem sérthették a felperes személyiségi jogait, mert egy vicces műsorról van szó, ahol nyilvánvaló túlzások is megjelennek a véleményben, másrészt az I. rendű alperes véleményét kifejező felvezetése és megjegyzése valós tényen alapult. Aki megtekinti a bejátszott részeket, azt állapíthatja meg, hogy a felperes igen furcsán beszél, ez akár úgy is értelmezhető, hogy alkohol hatása alatt állt. Ez pedig a vélemény kategóriájába tartozik, és mint ilyen objektív tényen alapuló vélemény, nem minősülhet sértőnek. A felperes maga is elismerte, hogy a tájékoztató ezen szakaszában máshogy és furcsábban beszél, mint egyébként. Aki megtekintette a műsort, a bejátszásból eldönthette, hogy az I. rendű alperes véleménye megalapozott-e, vagy sem. Álláspontja szerint sem a felperes jóhírnevét, sem pedig emberi méltóságát nem sértette meg, mivel valótlan tények bemutatása nem történt a részéről, ezért a felperes keresetének jogalapja hiányzik.

Arra az esetre, ha a másodfokú bíróság a kereset jogalapját megállapíthatónak ítélné, arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított 1.500.000 forintos nem vagyoni kártérítés mértéke rendkívül eltúlzott. Ezen túlmenően minden alapot nélkülöz az I. és II. rendű alperesek egyetemleges kötelezése is. Az elsőfokú bíróság a nem vagyoni kártérítés megállapításánál figyelemmel volt az MTV 1 csatornán tett I. rendű alperesi nyilatkozatra is. Ezzel összefüggésben azonban a II. rendű alperesnek semmifajta felelőssége nem állhat fenn.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

Álláspontja szerint lehet úgy manipulálni egy felvételt, hogy abból egy bizonyos részt kiragadva, az eredeti jelentéssel éppen ellenkező tartalmat kapjon a közlés. A perben csatolt további felvétel is azt igazolta, hogy az I. rendű alperesnek határozott elképzelése volt a felperesről. Ez a felvétel nyilatkozata szerint nyilvánvalóan nem képezhetette az alperesekkel szembeni kereset részét.

A fellebbezés alapos.

A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján csak a fellebbezéssel érintett részben bírálhatta felül az elsőfokú bíróság ítéletét.

A másodfokú bíróság az elsőfokú döntéssel nem értett egyet, ezért a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint megváltoztatta, és a felperes keresetét teljes egészében elutasította.

A jogvita elbírálására irányadó 75. § (1) bekezdése szerint, a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. E jogok a törvény védelme alatt állnak.

A Ptk. 76. §-a alapján a személyhez fűződő jogok sérelmét - egyebek mellett - emberi méltóság megsértése.

A Ptk. 78. § (1) bekezdése szerint, a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is.

A (2) bekezdés úgy rendelkezik, hogy a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel, vagy való tény hamis színben tüntet fel.

Az elsőfokú bíróság helyesen járt el, amikor a felperes által sérelmezett alperesi műsor képsorait összevetette a sajtótájékoztató teljes anyagával, mivel lényegi következtetéseket csak ez alapján lehetett levonni a sérelmezett képsorokkal összefüggésben. A másodfokú bíróság megítélése szerint azonban az elsőfokú bíróság a körülményeket nem megfelelően értékelte.

Az elsőfokú bíróság helyesen minősítette a felvételen látható eseményt és annak az I. rendű alperes által a képsorokhoz fűzött kommentárját összességében kritikának. Ez a kritika az alperesek által bemutatott és az I. rendű alperes által kommentált felperesi szereplés adott szakaszára vonatkozott. A felperes mozdulataival, beszédmodorával maga szolgáltatott alapot arra, hogy nyilvános szereplésének ezen részét az I. rendű alperes kifigurázhatta.

A másodfokú bíróság a kritika szempontjából elsősorban nem annak tulajdonított jelentőséget, hogy a felperes politikus közszereplő, mivel a jogsértés megállapítása szempontjából alapvetően nem az érintett státuszának van kiemelt jelentősége {7/2014. (III. 7.) AB határozat [47]}.

Jelentősebb értékelési szempont az, hogy az alperesi műsor köztudomásúlag humoros hangvétellű összeállítás, melyben a sérelmezett képsorok is ilyen célzattal kaptak helyet. Az alperes a felperes egy gesztussorát, és az ahhoz tartozó nyilatkozatrészt tette humor tárgyává az általa hozzátársított szöveggel. Az alperesi bemutatás és kommentálás a felperes közéleti megnyilvánulásának kifigurázását jelentette, melyet nem a sajtótájékoztató szorosan vett véleményezéseként kell felfogni, hanem olyan értékítéletnek, melyet annak közege miatt a nézők megfelelően a helyén tudnak értékelni.

A másodfokú bíróság megítélése szerint a felperes által sérelmezett közlés és annak módja nem kezelhető elszigetelten, hanem az alperesi bemutatás alkalmával hallható és észlelhető eredeti felperesi nyilatkozat tartalmának is jelentőséget kell tulajdonítani. A felvételen az hallható, hogy a felperes egy újságírói kérdésre azt válaszolta: „Angyalföldiesen szólva, a parlament elnöke kapja be, az ellenzéktől elvett pénzeket, amolyan kiscsöppként.” A szöveg felperes általi tagolt előadása is részét képezte a kritikai lehetőség kiaknázásának.

Ezt követően lehetett vizsgálat tárgyává tenni a felperes közszereplői mivoltát, mivel az alperesi élc kifejezetten a felperes közszereplésének megítélésével volt kapcsolatos. Az újabb alkotmánybírói gyakorlat egyértelműsíti, hogy a közszereplő politikus tevékenységével kapcsolatosan a véleménynyilvánítás alapjogának korlátozását az emberi méltósággal való bármilyen összefüggés önmagában nem igazolja, csak az érintett emberi státuszának meghatározójaként érvényesül feltétlen elsőbbség az emberi méltóság védelmének javára {7/2014. (III. 7.) AB határozat [43]}. A felperes közszereplése módjának kritizálása egy köztudomásúlag humoros műsorban nem jelenhetett olyan megaláztatást a felperes számára, ami az emberi méltóság sérelmével járhatott.

Mindezek alapján a közszereplő politikusok tevékenységével kapcsolatos véleménynyilvánítás előnyt élvez a közszereplő személyiségi jogainak védelmével,

mint egyéb alapjoggal szemben. Tekintettel arra, hogy a felperes emberi méltóságának sérelme nem volt megállapítható, az ebből származtatott jóhírnévhez fűződő jog szintén nem szenvedett sérelmet. A kritika közege és tartalma nem volt olyan, ami miatt a közszereplővel szembeni kritikai megnyilvánulást - különösen sajátos, valóságtól tudatosan elvonatkoztatott jellege miatt - korlátozni kellett volna.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság arra következtetett, hogy a felperes személyiségi jogainak megóvása érdekében alaptalanul kérte a jogsértés megállapítását.

A felperes a fellebbezés eredményeként a II. rendű alperessel szemben pervesztesnek minősült, ezért köteles viselni a II. rendű alperes első- és másodfokú perköltségét a Pp. 239. §-ának utaló szabálya és a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján.

A perköltség a II. rendű alperesi jogi képviselő 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján megítélt ügyvédi munkadíjból áll.

Köteles továbbá viselni a felperes a le nem rótt kereseti- és fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

Budapest, 2015. június 4.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

. Kisbán Tamás s.k.. Hercsik Zita s.k.
előadó bíró bíró

A kiadmány hiteléül:
tisztviselő